

LAKIALOITE 131/2007 vp

Laki hedelmöityshoidoista annetun lain 38 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Aloitteessa ehdotetaan muutettavaksi hedelmöityshoidoista annetun lain (1237/2006) 38 §:n siirtymäsäännöstä siten, että ennen lain voimaantuloa hedelmöityshoidossa käytettäviksi varastoituja alkioita saadaan edelleen käyttää

sellaisen naisen hedelmöityshoidossa, jonka munasolua on käytetty alkion tuottamisessa tai jonka hedelmöityshoitoa varten alkio on varastoitu. Hoitoa saava voi myös luovuttaa ennen lain voimaantuloa hoitoaan varten tuotetun alkion.

PERUSTELUT

Syyskuussa voimaan tulleen hedelmöityshoitolain mukaan voidaan pakastettuja alkioita, jotka on ennen lain voimaantuloa saatu aikaan tuntemattoman luovuttajan sukusolusta, käyttää vain kolmen vuoden siirtymäaikana. Käyttö on sallittua ainoastaan siinä tarkoituksessa, että aiemmin hedelmöityshoidon tuloksena syntyneelle hoitoa saavan lapselle syntyisi biologinen täysisaruis. Anonymiluovutusten lopettamisen vuoksi tehdyn rajoituksen vuoksi monen lapsettomuudesta kärsivän parin henkilökohtaiseen hoitoon tarkoitetut, jo olemassa olevat alkiot on tuhottava. Alkioiden vanhempina itseään pitävät henkilöt eivät hyväksy alkioiden tuhoamista. Eräs äiti ilmaisi asian näin: "Ainakin minulle alkiot ovat jo rakkaita lapsiani. Joka kajoaa niihin, on silmissäni murhaaja."

Hedelmöityshoitoklinikat ovat ilmaisseet huolensa myös siitä, ettei laissa ole säädetty, kenen tehtävä alkioiden tuhoaminen on. Henkilö-

kunta ei ole halukas tehtävää hoitamaan vaan pitää sitä eettisesti ongelmallisena. Pakasteissa olevat alkiot on tuotettu kalliiden ja vaikeiden hoitojen avulla, ja ne ovat elinkykyisiä. Hoidoissa käytettynä niistä voisi syntyä lapsi.

Hedelmöityshoitolain 38 §:ssä säädetty kolmen vuoden siirtymäaika ei ole alkioiden käytön kannalta riittävä, ja sitä on pikaisesti arvioitava uudelleen. Lainsäätäjään kohdistuvista odotuksista kertoo se, että esimerkiksi TYKSiin Naistenklinikalla ei alkioiden tuhoamiseen ole ryhdytty vaan tilannetta seurataan (Suomen Lääkärilehti 35/2007). Lainvalmistelussa ei ole osattu erottaa tuntemattomasta luovuttajasta lähtöisin olevien sukusolujen ja alkioiden kohtelua toisistaan. Alkanut ihmiselämä edellyttää toisenasteista suojelua ja kunnioitusta kuin pelkän siittiön tai munasolun kohdalla. Laki ei saa pakottaa tuhoamaan yhtään ihmisalkiota.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

hedelmöityshoidoista annetun lain 38 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 22 päivänä joulukuuta 2006 annetun hedelmöityshoitolain (1237/2006) 38 §:n 1 momentin johdantokappale ja
lisätään 38 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, seuraavasti:

38 §

Siirtymäsäännökset

Sukusoluja, jotka on luovutettu ennen tämän lain voimaantuloa hedelmöityshoitoa varten, saadaan käyttää hedelmöityshoidossa vain:

Alkioita, jotka on luovutettu tai varastoitu hedelmöityshoidossa käytettäväksi ennen tämän lain voimaantuloa, saadaan lain voimaantulon

jälkeen käyttää sellaisen naisen hedelmöityshoidossa, jonka munasolua on käytetty alkion tuottamisessa tai jonka hedelmöityshoitoa varten alkio on varastoitu. Hoitoa saava voi luovuttaa ennen lain voimaantuloa hoitoaan varten tuotetun alkion.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2008.

Helsingissä 4 päivänä joulukuuta 2007

Päivi Räsänen /kd